

גליון מספר

עתון חברת הילדים גבעת-חיים

- (19) -
שנה שנייה

סד' אדר א'
תש"א

ט פ י ח . / רחל .

האם הוא ספית תנובות מקדם,
השי חדנה הם, קצורים מצד?
אשר פקדוני בזמי העני,
בקעו עלי פי באורח כז.

הז לא תרשתי, גם לא זרעתי,
לא התפללתי על המטר.
הפתע, ראה נאו שדתי האמיחה
דגז פרוג שמש במקום דרדר.

שגשגנה, שגינה, שדמוח הפלא,
שגשגנה, שגינה וגמולנה חיש!
אני זוכרת חברי הנחם
תאכלה ספית ואף סחיש.

זכורה הששברוע

על כניסת כיתה ו' לתורה

זה מקור פתחה את דיננו זה המורה, לדבר שגשג ילדי נחמה ו לרגל אמת סגרת הניקראת "חברת - ילדים". בשעתו כאשר הוחל ב י"ן, היה ברור לכ- ולנו שהמצב אינו יכול לאפשר לחברת הילדים לקלוט לתוכה עוד כמה. עתה הועלתה הבעיה שנית, היושב ראש ניסה להמשיך את הדיון שהופסק לפני זמן רב, והעלה למעשה שלוש הצעות: א. להכניס את בני הכיתה אשר מדובר עליה לחברה. ב. לשתפה רק בחלק מפעולותיה של החברה. ג. ליצור חברה מקבילה שבה יהיו ילדי כתות ז' נעורים, ו- ו'. ההצעה האחרונה כמעט ולא נית- קבלה על דעת אף אחד, כי ברור לנו שערב זמן רב עד ששוב החברה הצליחה להתארגן במדת מה, ואין אפשרות עתה לעקור פתאם שתי קבוצות מתוכה, וביחוד כשאיש אינו יודע מה יהיה גורל כתות ט' ו"א בשנה הבאה. אלה הן שלוש סיבות אך קיימות עוד סיבות אשר שוללות את דבר הדעה הזאת. הדעה שעליה נסב הדיון בדרך כלל ושאותה קיבלו רוב החברים הייתה שאין עתה באפשרותנו בגלל הרכב הגילים לצרף את כיתה ו' לשיחית. (אומנם נאמר שדבר זה יכול לפגוע בהם ולגרוע בקרבם לרגשי נחישות), כי דבר זה יכול לפגוע ברצינות העניינים וברמה. אך ברי היה לכולם שחיבים אנו חוץ מאשר בשיחה, לשתפה במקסימום האפשרי של הפעולות. כגון: פעולות וועדות - תרבות, עבודה עיתון וכדומה.

בסכום הוסכם בינו שיש על החברה הבוגרת לשתף את הילדים היותר קט- ניים בכל הפעולות האפשריות. וביחוד יש לשים את הדגש על כתיבה, אשר היא, ואולי אף כתיבה גלילי בשנה הבאה יכנסו באופן אוטומטי למטרת של חברת הילדים הבוגרת.

עודד.

הבו גדל.

פנינים מן הים הגדול (עלומים מס. 1):

1. "אולם מנגנון החברה הטוחני שלא יפעל"...
2. "חושבני שהחברה צועדת לפי תהום"...
3. "דעה זו שמעתי לא פעם מעל במת שיחת החברה"...
4. "ואין בחפצם לכהן בשני מוסדות"...

קראתי, נהייתי (ברצינות, אין מה יש להתבייש) הלכתי לישון וחלמתי ובחלומי ראיתי: (בלי גוזמא)

תמונה מס. 1. מנגנון עצום של פקידים... חברת הילדים, טלפונים מצלצלים, דלתות נפתחות ונסגרות. סוף.

תמונה מס. 2. חושך, אפלה, חברת הילדים מסוורת בשלשות, צועדים קדימה, אנחנו צועדים לפנינו התהום (אוי אמאל'ה) היא שחורה ו ועמוקה (אבל אנחנו לא מפתחים) סוף עוד לא ידוע אם נפלנו.

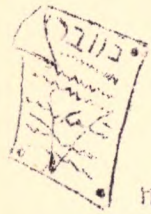
תמונה מס. 3. חדר אוכל של בית-הספר מלא מפה לפה באמצע מתנ- וסטח במה (איזה יופי) על הבמה יושבת המזכירות, שקט! היושב ראש דופק בפטיש "ומשמיע את דברו מעל במת חברת הילדים (יחיל! יש לנו במה)

תמונה מס. 4. (טעות, לא באמת) עתון הערב... הנפוץ במדינה במספר 00000... טפסיה (כותרת צעקנית): (במדור מי ומי) מר שניידרדורגל (עכשיו שניר) שכיחן בכהונת מנהל אגף... במשרד... מונה גם כנספה לענייני... מעתה יכהן בשתי המשרות הערה: כתבנו לענייני צבור מוסיף כל הדבר נתקבל בהרבה בחוגים רחבים של הצבור הרחב והמתרחב סוף החלום (חבל נורא) ולסיום בקשה פרטית: אני כמעט לא ישן בזמן האחרון, בלילה מת- עופפות מלים משונות וכשהן מתחברות (אוי ממא) נדמה לי שבוחרים אותי "לכהן" "במנגנון" החברה ויהא עלי "לשאת את דברי לא פעם מעל במת החברה" ואולי גם "לקפוץ לפי התהום", חברה זה כבר יותר מדי, גם לכהן במנגנון, אחר זה לטפס על במה גבוה ובסוף כשאני נושם ונושף מרוב מאמצים לקפוץ לתוך תהום, זה באמת יותר מדי. אין לי, לא היו לי ולא יהיו לי כוחות פיזיים, (המשך בעמוד 7)

כעקבות כניוס פתחיות

על הכניוס.

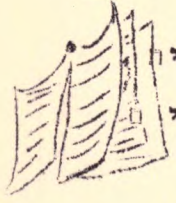
"בהרגשת שבת אחים גם יחד אנו פותחים את כינוס מערכות העלונים - -

הרגשנו צורך לקשור את כל חברות הילדים במשקים קודם כל על ידי פגישת מערכות העלונים, כי העלון הוא, ז' המשקף את חיי החברה, ומבטא כל ילד. מתפקידו של העלון להעלות ולפתח את חיי החברה. - - -

אנו רוצים לשמוע את מחשבותיכם ורעיונותיהם. אנו רוצים כי תלמדו ותעזרו איש לריעהו ועל כן פתחנו בכינוס זה דוקא. נדע נא לשמור ולא לבזוז את הכוח, העצור בנו. נדע לנצל את אושר הנעורים שלנו, לבטא את המשותף והמלכד את כולנו, וכי ניב זה יבטא את רוח החלוציות וההגשמה של בני קיבוץ נאמנים." - במילים אלו פתחה חברת ועדת-החינוך את הכינוס.

באזירה חגיגית לקול צלילי התזמורת של בני יגור, נפתח כינוסם של חברי מערכות העלונים. כשכל באיו מכוונסים בבית שבע ביגור. על אחד מקירות האולם האירה את העין סממא בולטת: "המתרשה והעתוץ, ניהתנו כדורכי יחד בתנועת העבודה הבריחה".

מסביב לאורך הקירות רמזו גליונות, חוברות וכרכים יקרים של עלוני החברות מכל קצווי הארץ.

לאחר דבוי ברכה של המשק המארח ודברי הפתיחה של דודו ממעון נטתימה תוכניתו הרשמית של ערב הפתיחה. אך עוד שעה ארוכה הפה הבית מנוכחות חברי מערכות שדיפדפו בענין ומחשבה בחוברות העלונים השונות, שוחחו על צד זה או אחר בעלון אלמוני על העיטורים בעלוק פלוני, והשווה כל אחד את עלונו לאחרים.

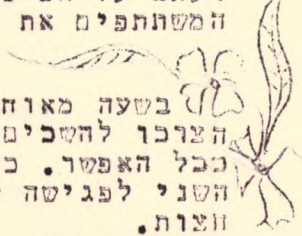
עם בוקר למחרת נפתח למעשה הכינוס. שנמשך כל היום, והדיונים בו לא פסקו - אלא לארוחות בלבד.

הזה, אחר זה נשמעו נציגי החברות, העלו בעיות, מסרו על עלי וניהם והביעו דעות על צדדים חיוביים ושליליים בעלונים האחרים. יכולת לשמוע שם נציגי חברות ועלונים ותיקים, בעלי מסורת וניסיון של שנים מזה, ונציגי עלונים צעירים וחסרי ניסיון, הפותחים את דפי פעולתם הראשונים. חברות הממשיכות באפיק קבוע ויציב של קודמים להם, וחברות המתלבטות בעקשנות, ומחפשות דרכים חדשים, ומעפילות להשגים ועליות.

הדיון עצמו הצטיין כרמה גבוהה ויפה של דקטבה וערות. הדברים שנאמרו, נאמרו אף הם בטעם ובסידור.

במשך כל היום עכבנו אחרי בעיות העלונים השונים, למדנה ושמענו מחשבות, אפשרויות ונסיונות חדשים - יום תמים. עם ערב ננעל הדיון בקבלת החלטות. ונטתיים במסיבת סיום נשא בה הביעו המשתתפים מרשמי לבם בדרך הצחוק והרצינות כאחד את דעתם על הכינוס. האירגון בו, הסדר ועוד. וכך הראו רבים מן המשתתפים את יכולתם האומנותית בניגנה שירה ועוד...

בשעה מאוחרת בערב, חם סדר הכינוס. המשתתפים, שרבים מהם הצרכו להשכים, קום למחרת כדי להגיע לישוביהם התיקנים, מוקדם ככל האפשר. כל המשתתפים נפרדו ביוזרות זה מזה, וברכו אחד את השני לפגישה קרובה ולהצלחה בעבודתם. הריקנות נמשכו עד אחרי חצות.

כשיצאתי מן הבית לאחר הצצה אחרונה בעלונים, שבתי לחדר השינה מתוך הרגשה כנה כי הכינוס חזק וחיטל את הקשר בינו (המשך מעבר לדף)

כינוס האגודות

כי כל כינוס כזה מפיח מחדש אמונה במשתתפיו, כי אכן יש שכר למארגניו, ויבואו על כן על הברכה.

ד ב ע י ו ת ב ה ין ע ט ק ה כ י נ ו ס .

א. בעית הכתיבה.

אחת הבעיות הקשות ביותר בכל המקומות היא בעית הכתיבה. נציגי כל המערכות (חוץ מ - 1 או 2 יוצאים מן הכלל) התאוננו על חוסר כתיבה לעיתון, וכי חבר המערכת ללכת ולהתונן לפני הילדים שיואילו לכתוב לעיתון. הוצע בכינוס להקדיש מדור מיוחד, הממלא ביטוי קצר ומשוט ללא ציצוץ יתר (המקשה על הכתיבה).

ב. שאלת ההכפלה.

רוב החברות המוציאות עלון, מוציאות אותו בכתב יד על הקיר בכינוס התנהל ויכוח אם צריך העיתון לצאת בכתב יד או בהכפלה. מצדדי העלון המוכפל טענו:

- 1) כי העיתון המוכפל מאפשר נוחיות קריאה בחדרים ללא חרש
- 2) הוא מאפשר הכנסת חומר רב יותר, ומאידך גיוון יתר.
- 3) ההכפלה מאפשרת את שימוש העלון כמקשר בין החברות. לאומתם טענו מצדדי העיתון הכתוב בכתב יד:
 - 1) עיתון מוכפל אינו אינו נוח הרגשה שהעיתון הוא של הילד ולא כאילו בא מהחוף, כמו עיתון יומי או כל עיתון אחר.
 - 2) עיתון בכתב יד עומד על דרגה אומנותית גבוהה ביותר
 - 3) מ ס ו ר ת. מצדדי העיתון הכתוב (מבין החברות שמוציאות עלון זה שנים) טענו שיש להם מסורת של שנים ואינם רוצים לבטלה.
 - 4) קימוץ נייר.

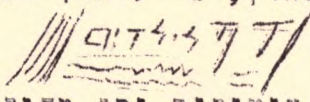
ג. העיטור.

העיטור אינו צריך לשמש כמטרה, הוא צריך רק להוסיף נוי. אין להכניס בשום אופן ציור בין המלים ועליהן. כי זה גורע משניהם יחד. בניגוד לדעה המקובלת נאמר בכינוס כי אפשר לעטר יפה מאוד בשחור ולבן. הוצע לקיים כינוס מיוחד לציירי העלונים בקטר לבעית העיטור.

עיתון מוקדש לחג או מועד ממובנת.

דנו גם אן להוציא עיתון מיוחד לחגים, או אם צריך להיות עיתון מרוכז כולו, או רובו הגדול, מסביב בעיה אחת. סוכם שהדבר אינו נחוץ, כי עיתון המרוכז כולו סביב חג או נושא מרכזי אחר הוא משעמם.

על הדף בבקיבוץ.

הוצע להוסיף עיטורים וכן מדור להדרכה ומתן עיצה למערכות המתקשות בהוצעת עיתון. על מסקנות הכינוס דאה ב"בקיבוץ" מ"ס 44.

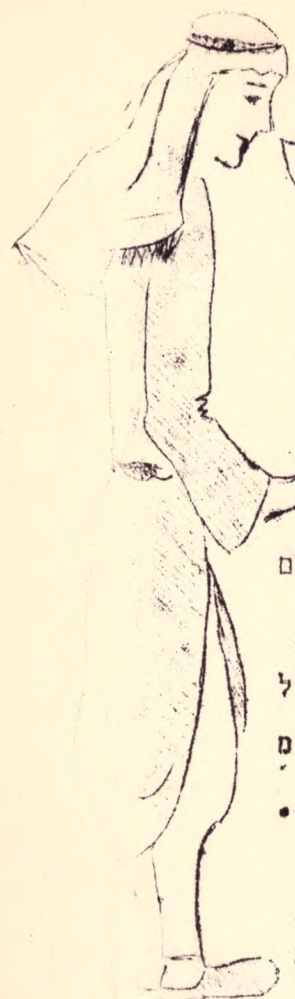
מצרופת העלונים

יפה אמר החבר שדיבר על זאלות הקישוט והעיטור בעלון בתמרו כי הציורים והקישוטים המוצגים בתערוכה הנם מעין "אומנות צעירה עממית המתלבטת ומחפשת את מקומה!" כזאת היתה אף תערוכת העלונים שראינו. התערוכה, שהיתה בלי ספק אחת ההצלחות הגדולות ביותר של כינוס המערכות, היתה מסכת יצירה אחת גדולה של עשרות ילדים, ממסורות וגילים שונים. שנוצרה וקמה במשך שנים רבות, לכולת לראות שם עלונים ותיקים המונחים בכרכים כרכים משנים עברו, שהנם פרי יצירתם של עשרות חברי מערכת כתבים ואירים שבגרו בנתים והפכו להיות חברי משקים. עלונים מפרי יצירתם של חברות ילדים במסקים צעירים, חוברות ואסונות ותמימות. ---
ראיתם עלונים מוכפלים מסוגים שונים. עלונים של חברות מוציאות את עלונם לנעשה ולמחרש בחברה ובמשק, לעיתים תכופות ולוא אף בהקף מצומצם. (המשך בדף 10)

המשד רע

דג'ח

אנו עולים במעלה הגבעה, שם במרומי החר מזדקרים בתי האבן של ג'ח אשר שמה התג"כ הוא "גת-הכרמל". מימינו רואים אנו את הכפרים "זיחא" "עטיל" ועוד כפרים נראים באפק. היום היה יום בהיר, השמש שופכת אורה על העולם הירוק והמלבלב המשתרע לרגלינו בעמק הפורה. משמאלנו סלעי הגבעה שכינתו מזדקרות משוכות הצבר ושבילים מתפתלים ביניהן. אנו עולים למעלה ולפתע מאחורי אחת המשוכות מתגלה הכפר אשר שמש הצהריים שופכת עליו את זיוה. אנו מתקרבים ועוברים את בית-הקברות, שם ראינו ערבים יושבים ליד קבר פתוח ומרחוק התקרבה הלוי, ירדנו מן הדרך והלוי עברה, כל מלוי הארון שרו תפילות אבל אחריהם צעדו הנשים מקוננות את המת. נכנסנו לכפר, בתי הכפר בנויים אבן וכל בית מקף חומה געלה שער גדול מצופה פח. עברנו דרך רחוב התפתל בין בתי הכפר. ברחוב נדף ריח אכל אשר הכינו הנשים לבעליהן הגענו לקצה הכפר, במדרון היו מטעי הפפר שם גדלו עצי זית ענפים וביניהם צומחת חטה צעירה, מעבר העציח ראינו משור גדול וירק פה ושם נצב עץ בודד. מרחוק נשמעה צפירה קטר אשר הרוח נושאת. ירדנו למטה למשור הזרוע, לותה אותנו קבוצת ילדים שרצו לצאת מכפרם כדי להנפש בשדות. כמובן שוחחנו אתם והם ספרו לנו את פל צרותיהם, והדגישו במיוחד את מצבם במקום מגוריהם בגלל תנאי הבטחון. אסור להם לעזוב את טביבת כפרם לפני המלחמה יכלו הערבים לצאת לחיפה או ליפו, עכשיו אסור להם לעזוב את טביבות הכפר. "זהו היום שלנו" הראה לנו ילד אחד על שלולית מיה קטנה ואחזק מר נסוהאל פניו... אחר נפרדנו מקם. השמש ירדה אל מאחורי הגבעות, רוח ערב קלילה שחקה בנבטיים... שמנו פעמינו הביתה.

יגאל בר-שלוט

יצאנו כמובן באחד זמן, והלכנו דרך ואדי קובני. סובבנו את הבנות לשעבר והגענו לפרדס גבולטי, המפורסם בזה שהוא הווה מקום משכן לכנופיות הערביות המהסביבה (עתה הוא מעובד ע"י קבוץ עירי). אבנאם שהגאת פאטליג ללכת לקקזנו. נא שושב כ"א יוצא

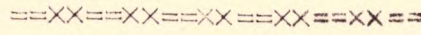
בתים העומדים על תילט, ועוד הירד נטויה. משם הלכנו אל בארותיים, מוטב שנמצא כבר שנתיים על הקרקע, ועכשיו הוא התפלג, והוא בנוי בצורת אגלי הלשטם הגנה מפני התקפה. משם הובילנו שביל יל יד-חנה. ראינו כי הקבוץ גדל מאד וגם מספר הילדים, מתרבים פניו. ראינו שם שני מקלטים גדולים מאד כ-6 מטר בעומק ושל פני האדמה יהיו 3 מטר אדמה שפוכה. ככה שהמקלט יעמוד מפני כל נפצה (חוץ מפצצת אטום ומימן). מיד חנה פנינו והלכנו לכפרים הערבים שנתוכנית טיולנו זה. ניכנסנו גם לתוך איזור ההרים או הגבעות של רגלינו נימצא הכפר הערבי ביר-א-טיקה. הלכנו כל הזמן בכביש ואס העיץ-חיפה. בדרך הוזמנו לבית הספר שבכפר, וראינו את סמל ישראל תלוי על הקיר, את תמונת ויצמן, וכך מפות וציורים שהיו תלויים על הקיר, שהראו סימני קרעים פה ושם. בכביש המשכנו לדג'ח (היה גם הכרמל הקדומה) בדרך ראינו את הכפר הגדול "עטיל" אשר בו (המסך בדף הבא)

(המסך מדף 5)

יושבים שכנינו ממנשיה וזלפי הגענו לבית לו בטעה מוצלחת
ביותר כי כאשר הגענו יצאה לקראתנו לוי'ת מת, עברנו מהר את
הכפר אולם כל ילדיה הכפר לוו אותנו גם כאשר יצאנו מן הכפר
בדרך הפונה ללהבות-חביבה. הלכנו שעה ארוכה מג'ת ללהבות-
חביבה היטנה ומרחוק ראינו את הלהבות-חביבה החדשה הנמצאת במקום
הכפר הערבי זלמי הבנוי על חרבות כפר עתיק בית-יהם: מלהבות-
חביבה הלכנו לזלפי ומשם הביתה.

גבי.

הטיול לקיסריה

זה היה ביום שבת. בצאתנו לקיסריה. השעה הייתה שמונה וחצי,
יצאנו לדרכינו דרך השדות ואדמות חול וגנים, והצילפורים
על פני השמים התכולים. היום היה יפה לא חם ולא קר. ועברנו
שדות וחולות ואחרי שעה קלה הגענו לחדרה, בחדרה נחנו עשרה וצעד
והמשכנו בדרכנו בכביש חדרה כשעתים. השמים היו בהירים, והיה קל
ללכת. כך הלכנו עד השעה אחת-עשרה ונחנו, במנוחה זו אכלנו את
ארוחת עשר שקיבלנו בבית. אחרי כן המשכנו ללכת ונכנסנו בנו החשך
לרוץ, החלנו לרוץ לעבר קיסריה ואני כמובן הייתי בין הרצים.
ראינו זמן מה ולבטוח הגענו לפרשת דרכים, שם פגשנו בחור אחד
שהורה לנו את הדרך, המשכנו את דרכנו בריאה ומרחוק ראינו את
שאר הילדים, אך הם היו כל כך רחוקים שקשה היה לנו לראות אותם
בדרכינו פגשנו מהגית ושאלנו את ההגה אם הדרך היא רחוקה, אך
הוא אמר לנו שיש רק שני ק"מ עד קיסריה, ולפתע הכיר אחד
מאיתנו ושאל אם הוא מיון, התשובה הייתה: הן, ואז התחיל לדבר
איתנו ביונית, אחר המשכנו לרוץ, נכנסנו לתוך שטח של בננות, חישנו וצברנו
אך רק אחד מצא שמענו רעש של אוטו מצד הכביש, הסבנו את ראשינו
יראינו את הילדים שלנו עומדים על האוטו וצועקים לנו לבוא.
הם שאלו אותנו: למה צעקתם? אמרנו להם שטוב לקבל שרירים ברגליים.
אחר כמה זמן היינו בקיסריה, ירדנו מהאוטו ורחצנו את פנינו במים.
אחר כך הלכנו לים שם הלכנו את ארוכת הצהריים, אני ועוד כמה ילדים
התחלנו לקפוץ לרוחק ואחר הקפיצה הלכנו לחפש אבנים וכל מני דגרים
שונים, אני התחלתי לחפש, מצאתי הרבה דברים ונערה אחת קראת לנו
לבוא לאכול, והלכנו. הת' לנו לאכול, אך לא היה מספיק לחם, לנו
אני ועוד ילדה אחת הלכנו להביא לחם, הבאנו לחם ואכלנו לשוב.
לחד עם ארוכת הצהריים אכלנו גם תפוחי אדמה אלוניים, אחר זאת
ש הקנו בכדורי נוצה אשר הבאנו איתנו, רצנו והתהפכנו על החול
הנעים. אחרי שסימנו את כל ההפוכים על החול הלכנו לבקר את
בית חנה, ראינו שם את יומנה, את תמונותיה, וכך סיפר לנו חנה
החברים על תולדותיה, קראנו את שירה "אשרי הגפרור" ועלינו על הגג
כדי לראות את הסביבה, ובנותים בא האוטו, עלינו על האוטו שהסיע
אותנו לעיר העתיקה, שם ראינו את המפורץ ראינו את הבתים העתיקים,
ראינו את גלי הים עולים על היבשה. עלינו דרה על האוטו לנסוע
חזרה לגבעת-חיים, וכשהגענו לגבעת חיים היינו עיפים מאד, מהטיול
היפה. קבוצת נעורים.

בעבודת ה'

מקום עבודתי.

ביום הראשון התחלתי לעבוד בנגריה של בלס; אני ועוד שני ילדים מקבוצתי. (עבדו עוד ילדים מכתות אחרות.) לראשונה עשינו קופסה לקוביות. עבדנו חמישה ימים, וביום הששי, יהתחלנו לעשות קופסה לעצמנו. ביום האחרון של השבוע עבדו הילדים עבודה פרטית. אחרי שגמרתי את עבודתי הראשונה התחלתי בעבודתי השנייה, עלי היה לעשות אוטו קטן. אחרי ימים אחדים גמרתי גם את העבודה הזאת. ותמשכתי בעבודה חדשה. העבודה בנגריה (בבית הספר) מוצאת חן רבני עד עכשיו עבדנו 4 שבועות, ואלינו להמשיך עוד שבועיים, וכך אסיים. את עבודתי בנגריה.

קבוצת נעורים.

המלאכה בברזל.

לפי דעתי נודעת חשיבות רבה למלאכה בברזל, כיוון שבמקום זה ניתנה לנו האפשרות ללמוד לעבוד במשור, פצירה ואיזמיל. כילים שהם היסוד לכל העבודה במסגרות. עד עתה נעשו במלאכה זאת דברים שונים, יש לכל ילד האפשרות של בחירה חופשית ומגוונת, בין הדברים שנעשו חלק משמש לעבודה כגון: משורים, מנצחים חשמליים, עמודי תווים, מלחצים, יתדות לנגרים, מחוגות, מותחי חוטים וכו'. חלק מהדברים משמש לנוי, כגון: סדנים, ומאפרות.

יובל, ג.

לצורתו של העתון

בחיבורי זה יש ברצוני להביא כמה הערות ביחס לעתון. ההערה הראשונה שבה אני רוצה לנגוע היא בעית הכתבים הקבועים. ברוב העתונים שהופיעו עד עתה הופיעו חיבוריהם של ילדים ספורים. חופפה זו יש לעקור מקרבנו. איני רוצה להגיד שהילדים שכתבו עד עתה יפסיקו לכתוב, אני רק רוצה שכל הילדים יהיו כותבים קבועים. אם החברה רוצה שהעתון יהיה שלה ולא של ילדים ספורים אזי הברירה בידינו.

הדבר השני שאני רוצה בו לנגוע הוא ענין הכתיבה בכתות. בשנה שעברה כתבו רוב הילדים בשעות שהמורים הקציבו להם. לפי דעתי אין לחיבורים אלה ערך היות והילד כתב אך ורק מתוך כפייה.

יגאל ב.ש.

(המשך מדף 2, הברזל גדל)

פסיכיים, פיזו-פסיכיים ופסיכולוגים לכך. (כבר השבוע לא ישנתי, מה אתם צוחקים? ניסיתם?) בנחית המציאו חרופה נגד נדודי שנה, שמה בלועזית: היפו-טטרקסולפיד-פרגמנט (למדנו זאת בכימיה), ז.א. בעיברית זה יותר פשוט, יותר בהיר, יותר לענין, -פחות פלפול, פחות חיקוי, פחות ריקנות. מאז אני ישן נהדר, (גם עליתי במשקל).

פני יערות

היער

חפירת בורות

לפני חדשים אחדים התחילו לחפור בורות, לנטיעת היער. בנים ובנות עבדו שם וביניהם הייתי אני. לכל אחד נתנו את או מעדר והתחלנו לעבוד. קודם הסבירו לנו כיצד לחפור את הבורות, העבודה לא הייתה קשה, כך עבדנו כל יום. כשגמרנו את הבורות נטענו את רוב העצים והשארנו בורות לנטיעה החגיגית שתקלים בט"ו בשבט

הנטיעה: הימים עברו, ט"ו בשבט הגיע. כל הילדים ילדי בי"ח, ילדי הגנים והחברים באו לגבעה במקום המוכן לשחילה. כלם היו מאכנים לשחילה הילדים דקלמו קטעים לכבוד ט"ו בשבט ושרו שירי ט"ו בשבט. אחר-כך חלקו לכל אחד שתיל והחלו בנטיעה. בשעת הנטיעה ראיתי ילד אחד שבא מתימן בן שבע, הוא היה מהמעברה השכנה. הילד היה מלוכלך, נעליו קרועות, ובגדיו בלויים; הוא חבש לראשו כובע קטן ורעד מקור.
- אמרתי בלבי!!
- ילד מסכן.

הוא פשט אלי את ידו ובקש ממני שתיל, אבל אני לא יכולתי לתת לו כי לי לא היה שתיל. אחרי מספר רגעים בא ילד מבוגר, ונתן לו גם לנטועה. שגף הוא יחוג בשמחה את "ט"ו בשבט". כשהוא קיבל את השתיל הוא נעלם מעיני ולא ראיתי אותו יותר. אחרי שגמרו לנטוע, רצתי ישר לאוטו. עליתי למעלה ואחרי מספר רגעים נטענו.

היער בעתיד.

יעברו שנים והעצים האלו יגדלו ויהיו לעצים גדולים. האנשים יבואו לשם, ינוחו וישבו תחת צילם. הציפורים תצפצפנה בקולן היפה. הן תבננה את קניהן על העצים, ויטילו ביצים ומהם יצאו גוזלים. וביער סביבו יצמחו פרחים יפים, והיער יהווה מקום נעים וניפלא. הבנים שלנו ימצאו יער יפה מוכן, שהוריהם נטעו ביסבילם. אחרי שנים היער יהיה ליער גדול ויפה במדינת ישראל.

קבוצת נעורים, אשר עובדיה.

xx==xx==xx==xx==

היער היפה.

אחרי החדשים הקרים של החורף, העצים מספרים את ספוריהם ללוח הטובה, שמנדנדת את העלים הירוקים בתנועה קלה. "אנן זוכרים את הרוח הקרה שהיתה מצפצפת בין הענפים, ופשטה לנו את בגד העלים. קצהו הרים העלים שהשמש שרפה את גביהם, הם נפלו כמו מטבעות כסף, וזהב שמלך גדול מפזר ביד רחבה. וסביב שטח צהוב מכסה את הקנים כמו טכנה קטנה. כמעט שלא נשארו צפורים ביער, לא נשמעו מנגינותיהם העליזות, אלא צריחות פליטים בורחים. הן עטבו את היער למצות מקלט מן החורף הנורא, באכצות החמות. הציפורים שנשארו הפסיקו את שירתן ובוכיות על שר הרוחות שסדר להן את קיניהן. אך הנה אחרי חודשי החורף הארוכים לפני שבוע חזרו הצפורים והיער התמלא צפצופים דפפוטים בלי סוף. הענפים הוריקו ולבשו את בגדי האביב, הפרחים פורצים את העלים המיתים המכסים את האדמה".
רוח האביב המנדנדת את העלים שומעת את ספורו של העץ ולוחשת לו- שלום לך עץ, מודה! שמחתי מאד לשמוע את סיפורך היפה, אשלח לך ולכול עצי היער גשמי ברכה, ובדרכי אספר בכל מקום ומקום מה ששמעתי ביער היפה.

קבוצת נעורים, אריה.

בחדב רה ובר עדותיה

29.1.1951

מחצתה בשיחות החברה

- החקיים דיון על בעיות המערכת ועל מבנה העיתון בכלל. הסעיפים בהם עסק הדיון היו:
1. שיחוף הצעירים בעיתון: בשאלה זו הבאו לדיון שלוש אפשרויות, והיו: שיחוף ניפרד לצעירים, מדור לצעירים בתוך העיתון, או שיחוף המלא בעיתון, סוכם: הילדים הקטנים ישחתפו בעיתון, והמערכת תערוך את הדברים לפי דעתה.
 2. האם לצרף לעיתון דברים משל אחרים? סוכם: בעינין זה יש להשאר גמישים ואם יש קטע מתאים אפשר להכניסו.
 3. האם אפשר שיהיה ענין מרכזי שהוא יתפוט את רובו של העיתון? סוכם: אפשר שיהיה ענין מרכזי, אך יש לברר את החומר ולא להכניס דברים ארוכים מדי.
 4. מועדי יצאת העיתון. מועד יצאת העיתון קובע את דמותו של העיתון, עיתון שיוצא כל זמן קצר הוא בדרך כלל עתון אינפורמטיבי, עיתון שיוצא בכל פרק זמן ארוך יותר יש בו יותר תוכן ודברים פחות או יותר אקטואליים. סוכם: נמשיך להוציא עיתון כל שבועים, ונקוה שיופיע בקביעות.
 5. האם להוציא עיתון מיוחד לכבוד חג או איזה מאורע? בקשר לזה לא הייתה כל התנגדות. סוכם: אם יש למערכת כוח רצון ויוזמה לעשות זאת, אז, אדרבה יקום ויהיה עיתון מיוחד לחגים.

6.2.1951

דיון על כניסת כתה ו' לחברה

קשה להתאים את הפעולות של כתה ו' לאלה של ט' ו'א, ואין אפשרות לפצל את החברה לשתי חברות מגבילות. יש ברצוננו להכניסם ולשתפם בכל חיינו אך במצבנו אין האפשרות לשתפם בשיחות החברה, בלעדי זאת רמתה של השיחה היא יהודים, וע"י הוספת עוד משתתפים בשיחה יקשה הדבר יותר. סוכם: כתה ו' משתתפת בכל הפעולות הנעשות בחברה, פרט לשלחות החברה.

מפרוטקול שיחת החברה.

.....

אחת קרן - קימת

לפני כחודשים ניבחרנו לתפקידנו. אך מלכתחילה ראיתי שאין בכוחה של הועדה לפעול, וליצור דבר מה. לפי דעתי רצוי לי קבוע לכל עונה כמה ילדים או מתנדבים, אשר יעשו את אותה הפעולה. אולם בקשר לפעולתנו, יכול אני להגיד שלא פעלנו הרבה. שלחנו מכתב לתנובה בתל-אביב, בנוגע לאסיף פרחים, אך לא נתקבלה כל תשובה. כמו כן רצינו למכור את הטרוקטור הישן אך הגננות לא הסכימו. יש לנו תכנית לאסוף כל פרחי הנוי שבמשק, אך היות ולא קבלנו כל תשובה מ"תנובה" בנוגע לפרחים, עלינו לחכות לתשובתם.

גדיג

ס ב ר ד ה

ע ר ב א ח ד . . .

הערב רד... קרני השמש הזחובות והזוהרות בגוון ורוד, פיזו על גבות הבתים, אפלה דחוסה ירדה על העיר; וכאילו גלשה ובאה מוחתלות חרית, הזועפים והרמיים.

על השביל החשוך המוביל לעיר, נראו שלוש דמויות כחות. אמה ולצידה שני ילדיה. האשה נראתה כבון חמישים, שערותיה שהכסיפו היו עטופות במטפחת. לבושה חיתה שמלה קרועה, על גבה היה תרמיל. כפופה חיתה וחתנחלה לאיטה הילד היה לבוש במעיל בלוי, אולם פניו לא נראו עיפות כלל. לאור קו השמש האחרון, שפיזו על פניו הימיים נראו חללו חוורות וצנומות. מילדה חתנחלה באפט כוח, כשירה החתת אחוזה ביז אמה, היה חושך... אפליים נראו בתי העיר לעיני האט. אנשים אחדים האו גחייפזון את הרחוב ומיחרו לבתיהם. אנחה פוצה מלב האשה... רק לה אין בית חם... פתאום נפלה הילדה וידה נחבלה. קולה חרוני דמעה שיועז אמה... כואב לי... באפט כוח הרימה ארוחה חזק על גבה וסחבתה עד לטוכה קטנה מעץ אשר נראתה בעזובה מיושריה.

מלב גבה אי שם, הרוה געשתה קרה ועוקצניתוקשה היה לראות בחשכה המעובה, באפט כוח ענחה האשה על הספסל שעמד במינת הטוכה. הוציאה מתרמיליה לחם עבש בצעתו לשנים והילקה אותו בין שני ילדיה. הילדה התנפלה על הלחם והיש בלעתו... ולעומתה אכל הילד לאט לאט כשהוא מסתכל ברוב ענין במרורים הנוסלים ממי הילדה, כשגמרו השניים לאכול השכיבה אותם האם לעטפתם בשמיכה בלואה ישנה והרגיעה את הילדה הרעבה. היה שקט, כפור עז שרר בחוץ הכוכבים הבריקו כזהב על רקע השחור. מחסוכה האפלה בקע קול האם העצוב שחשתחך בשיר געגועים עצוב אשר הרעיד את הדומיה הכבדה שחלילה נשאו בחובו...

אורה.

(המשך מדף 4) : ותערוכת העלונים.

ולבסוף עלוני חברות (מן המבוגרות יותר) בהן הופך העלון לבמה חברתית רחבה, לחיבורי ביקורת, רשמנים, ספורט, ספרות ועוד. בחברות אלה משמש העלון כמפגש חברתי ממדובה ראשונה לבטוי הילד כפרט ולעידוד והדרכה לחברה ככלל. בעלונים אלה מתפתח כבר מסורת חדשה של ציור בעל שני צבעים (לפי צרכי ההכפלה), שחור לבן.

הרבה אפשר היה ללמוד מן התערוכה. הרבה בעיות מתעוררות בעקבותיה אשר לביטויין יקצר המצע מהכיל. קצר גם היה הזמן בו נימנה האפשרות לעין ולקרוא בעלונים. אך אף על פי כן חושב אני שכלליה היתה החסכמה לדבר הנער ששאל כי תנתן האפשרות לכל חברות הילדים באשר הן ללמוד ולראות את עמל השנים והיצירה הגדולה שגעשתה.

עמל.ה.ה.

מהנעשה בתברות

מאת חיים

דבר המערכת:

מפאת גורמים שונים (שעיקרם בהכנה לכינוס המערכות, הכינוס שיכנומו, ובחינות סיכום רבות של כחה ט') נתאחר מועד יציאת העיתון. גיליון זה עוסק בכינוס המערכות, הטיוולים בין כפרי המשולש העיברי, עבודה והרהורים בקשר עם נטיעת היער ועוד... החל מגיליון זה ברצוננו להכניס חידוש נוסף לעיתון והוא הכנסת קטעים וחיבורים מתוך עלונים של חברות ילדים המגיעים אלינו. אגן פותחים מדור זה במספר קטעים מתוך "עלון בית הספר במעוז" על שאלות המועדון וחוג בלתי מוכר לנו - חוג למכניקה. נבקש את החברה להעיר את דעתה בשאלה זו.

המדורים: מן הנעשה במסך הגדול, מבית הספר וכן מדור השאלות נידחו לגיליון הבא, מתוך חוסר מקום אמנם הסליחה. אנו מקווים כי נוכל כבר בגיליון הבא להכניס את רשימתה של בני הכתות הנמוכות (החל כבר הטיפול בדבר). ולכסוף אנו מבטיחים לפעול ככל יכולתנו למען תקן את האיחור הרב שחל בצאת גיליון זה, ולמען לא ישוב המקרה בגליונות הבאים.

המערכת

החוג מקיף את כל ילדי כחה ט', מלבד יחידים, מטרתו - להקנות את ידיעת מנוע הנפץ. לחוג שני שטח פעולה; שטח מעשי, ושטח תיאורטי. הראשון זמנו אינו קבוע ומשתתפים בו לעת עתה רק הבנים, ואו תיקון חמרטס המוטורי. בזה השלחנו כבר להניע אותו, אבל הספקת הדלק למנוע עוד זקוקה תיקון. את המשאבה פירקנו כבר עד לחציה, במוטור אין משחו מיוחד במינו חוץ מהמגנטור שאינו מבוסס על סיבובים, במשאבה יש דבר מעניין! השסתומים שלה הם כדורי ברזל בעלי קפיצים, כרגיל, אלא משקלם משמש בתור קפיץ. בשטח התאורטי יש להרצאות של נחום בכל יום ראשון. אנו עוברים בהרצאות אלו על כל חלקי המנוע באופן שיטתי. אנו ניבנה עכשיו מוסך בסביבת המעבדה. בו תעשה העבודה המעשית של החוג.

הדור המשחקים.

הרבה פעמים כבר הובא לדיון בשיחת היום ענין חדר- המשחקים, - ותמיד היה רוב בעד. אך מה היה הענין? הילדים משתוללים בחדר המשחקים שהוא בעצם כתת לימוד שמכשירים אותה בערב, לחדר המשחקים: בבוקר בא (ה) המורה ורואה את המהפכה. התורן האחראי לעיתים הוא ורצה ללכת לישון לפני הזמן שחדר המשחקים נסגר. אני מציעה שלכל כחה יתנו משחקים מתאימים לפי הגלים כגון: ריצ'רץ' (בעיברית - "סבלנות רבות") לכתות ד'-ה'. ומשחקים כגון: דמקה ותחנות ל-ה' וסחמט ומשחקי רביעה כגון: ספרן וכו', לכתות ו'-ז'. לחלק את המשחקים אשר ישנם כעת, בין כיתות. את המשחקים אפשר יהיה לקחת לחדרי השנה ולבלות בהם את הערב, כי בשנה זו ניתרבה בבית סיפורנו הילדים אשר אין להם "חדר", וילדים אלה נישארים בבית ומשתעממים.

